

Folk om Longyearbyen som fysisk ramme

Fokusgruppe 04
UNIS-studenter

JUNI 2020

Bakgrunn

Våren 2020 utførte LPO Arkitekter i Longyearbyen i samarbeid med Svalbard Social Science Initiative (SSSI) et prosjekt for å finne ut hvordan Longyearbyens innbyggere oppfatter og bruker byen, og hvilke behov og ønsker de har for stedet.

Målet var å få fram ulike stemmer og slik bidra til et kunnskapsgrunnlag om byen og samfunnet som kan fungere som et fundament for framtidig utvikling av byen vår.

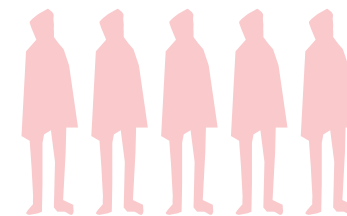
Prosjektet inngår i en behovskartlegging som er en del av det selvinitierte prosjektet **Rett Plass Rett Form** til LPO, støttet gjennom Designdrevet innovasjonsprogram (DIP) av DOGA (Design og arkitektur Norge).

Vi utførte **ni fokusgrupper, strukturerte gruppeintervju**, med ulike grupper i byen, og snakket med til sammen 39 personer. Vi jobbet også interaktivt med kart som en del av samtalene.

Selv om det opprinnelige fokuset i samtalene lå på det fysiske bymiljøet, utviklet samtalene seg til å også omhandle sosial realiteter i byen, og **koblingen mellom det fysiske og det sosiale ble tydelig**.

I disse heftene presenterer vi resultatene av samtalene og håper på denne måten å kunne skape et engasjement for byen vår!

Deltakere

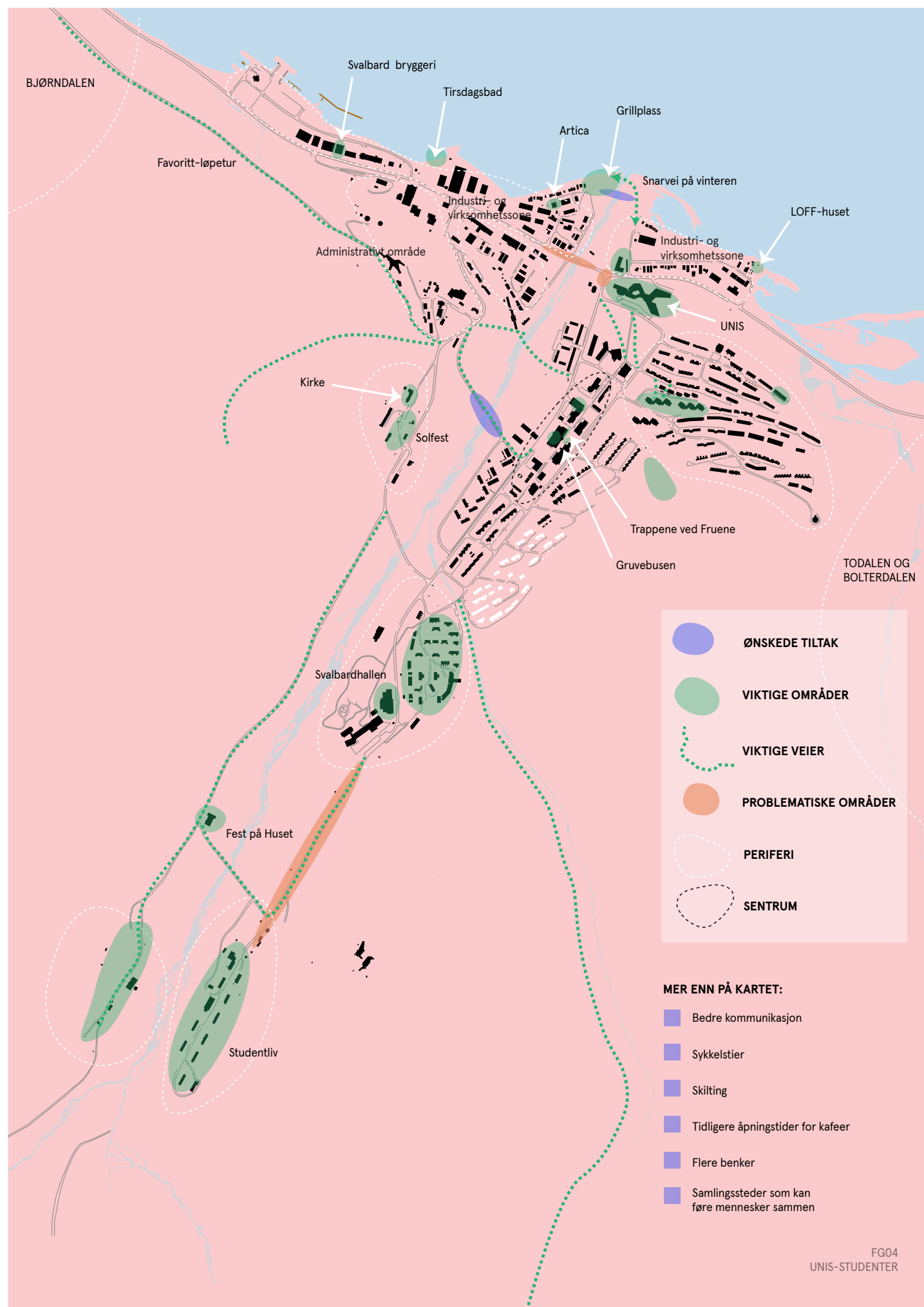

5 personer: 1 fra Norge, 4 fra andre land

Botid på Svalbard: 6 år, 1 år, 4 1/2 år, 3 “vårsesonger”, 1 år

Bo: Nybyen (studenthybel), Sjøskrenten (studenthybel), leilighet gjennom UNIS

*Folk har forskjellige behov i forskjellige faser av livet.
Den fjerde fokusgruppen vår viser hvilke behov UNIS-studentene identifiserer.*

Kart

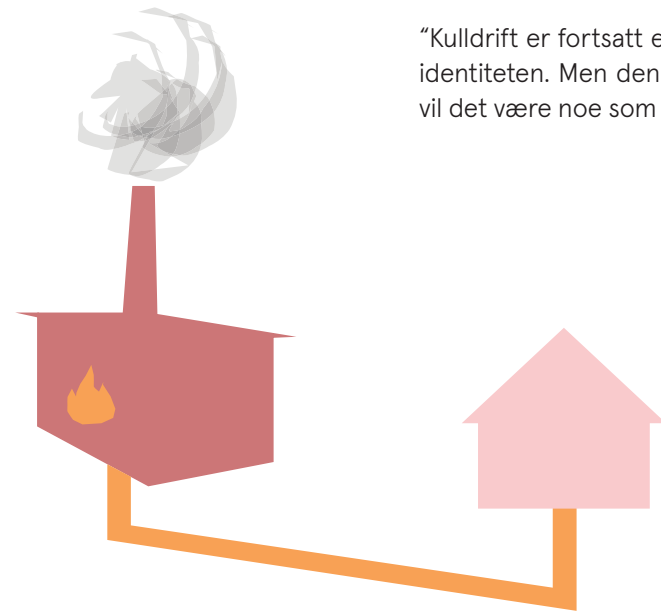
Under samtalene ble det delt ut kart over Longyearbyen der deltakerne kunne tegne inn viktige områder, problematiske områder og ønskede tiltak. Kartet til venstre er et samlekart for denne gruppa.

UNIS-studentene har egne hubs i byen med tid delt mellom UNIS og studentboligområdene i Nybyen og Sjøskrenten. I tillegg bruker de sentrum og er aktive i naturen i nærheten. De ønsker å flere offentlige rom / verksted hvor folk fra forskjellige deler av samfunnet kan møtes og dele. Veier og infrastruktur blir sett på som problematiske.

Beskrivelse av byen

Byens identitet

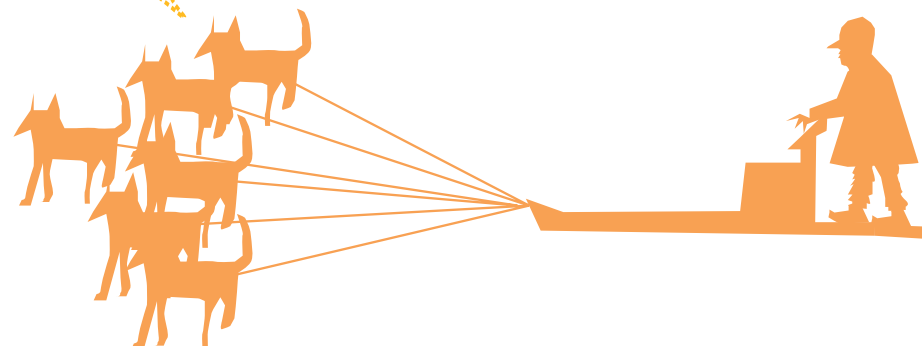
"Kulldrift er fortsatt en levende del av identiteten. Men den dør ut. Om ti år vil det være noe som ligger i fortiden."

Jeg tror folk er stolte av kullarven. Men mange av oss som kommer her og jobber på UNIS, vi ser kritisk på kulldrift. Så det er en omstridt identitet.

Mange bygg har spesifikke navn – men du må vite det, det står ikke på bygget. Noen bygg har ikke engang en åpenlys inngang.

Dette er ikke en transparent by. I noen bygg, hvis du vil gå inn, må du kjenne noen som kjenner noen.

Longyearbyen er liksom en liten tilfeldig haug midt i denne gigantiske naturen.

"Identiteten forandrer seg fra tiår til tiår, år til år. Men den forandres også i løpet av året fordi det er så sesongbasert."

"På forskjellige tider av året kan det være helt forskjellige folk som bor i og bruker byen."

"Det finnes grupper i byen som ikke blander seg så mye. Jeg føler at universitetsfolka er litt adskilt fra lokalsamfunnet – hva nå enn det er – som igjen er adskilt fra thailenderne osv.

Så vi deler noen verdier, som det å sette pris på naturen, men gruppene er likevel nokså adskilte."

Selv om du har folk fra forskjellige sektorer og nasjonaliteter, så tror jeg at alle nyter en eller annen form for friluftaktivitet!

Bruk av byen, sentrum vs periferi

Hva folk bruker/gjør

En av de største begrensningene er når og hvor jeg kan komme meg ut av byen.

Butikken er et veldig viktig sted. Hvis du føler deg ensom kan du alltid gå på butikken og treffe noen du kjenner.

Da jeg flyttet opp hit trodde jeg at jeg bare skulle bli i ett år, så da er man sånn «jeg må gå på alle turene» og alle studentene gjør det. Når du bestemmer deg for eller innser at du ikke er midlertidig, så blir det sesongavhengig.

Stranden. Det er en plass hvor demografien din ikke betyr noe, alle bruker stranden.

Jeg bruker sentrum mye. Biblioteket, barene, kaféene, alt. Og så, kanskje sportshallen, og veldig sporadisk Huset. Men det er det. Av og til kirken.

Det er synd at broen over til Skjæringa er borte.

Sentrale steder og periferier

“For meg så begynner sentrum ved Radisson og går langs gågata opp til Kroa.”

“Jeg ser på det som soner. Midtparten er for besøkende og turister. For alle, egentlig. Og så den industrielle delen. Og så forskning og utdanning. Administrasjon og andre soner.”

“Jeg føler at Sysselmannen er veldig langt unna sentrum. De sitter der oppe på Skjæringa, og det er bokstavelig talt, fysisk, liksom adskilt fra byens sentrum, og ser ned på det.”

“UNIS er egentlig nokså frakoblet (fysisk).”

“Lokalstyre, i Næringsbygget, er i sentrum. Du går forbi der hver dag. Du ser folk som kommer inn og ut. Men Sysselmannen, man må gå opp der. Hadde de vært der postkontoret er, så ville det vært helt annerledes, du ville sett dem gå inn og ut. De ville vært der. De ville vært tilgjengelige.”

Bruk av byen, sentrum vs periferi

Offentlige steder

- Trappene på Fruene (mest om sommeren)
- Biblioteket (kanskje viktigst om vinteren)
- Rundt gruvearbeidermonumentet på torget
- Kulturhuset
- Arctica
- Sjøområdet (mest om våren/sommeren)
- LOFF-huset
- Lompensenteret (mest om vinteren)

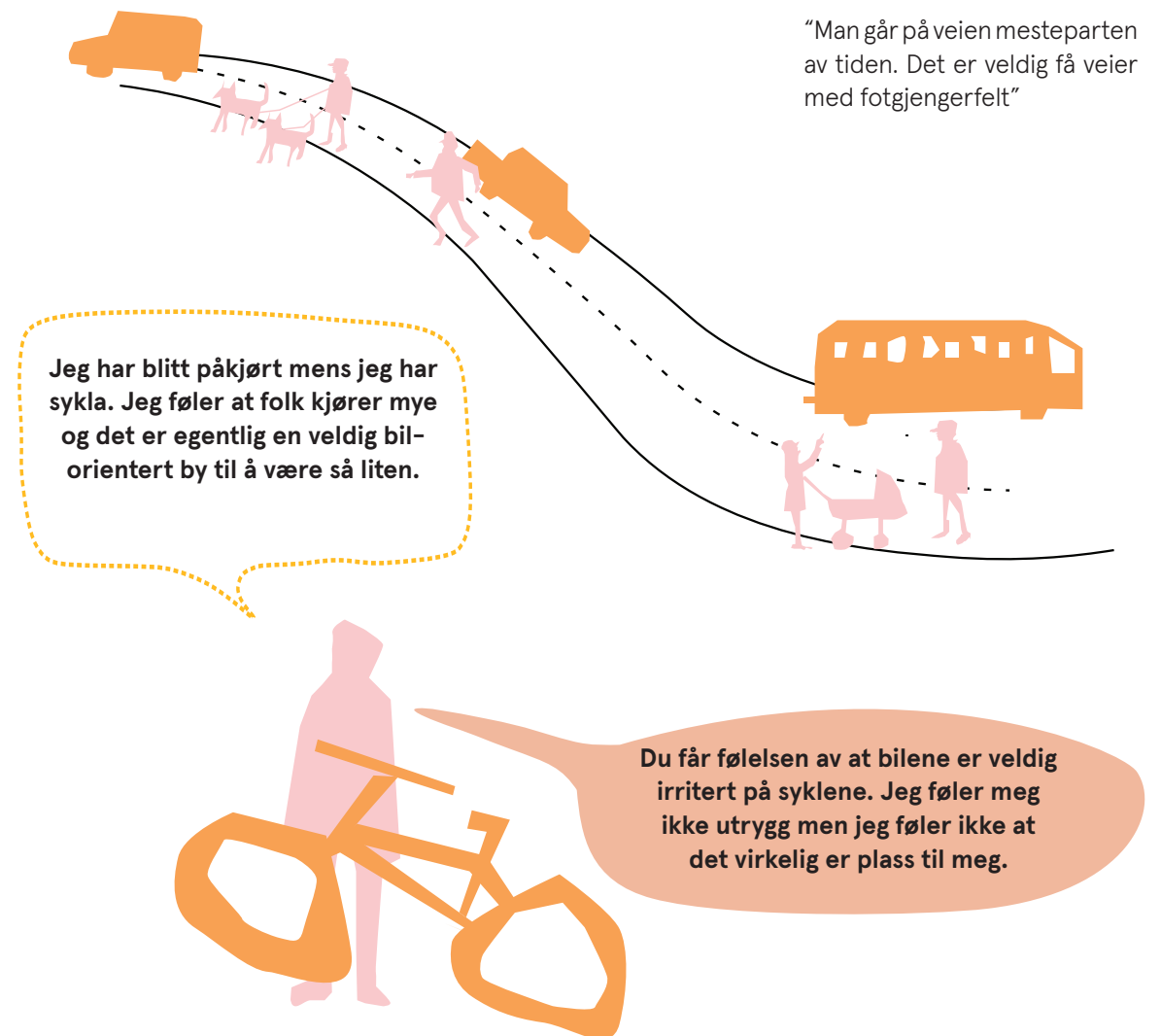
Transportmidler

- Sykkel
- Til fots
- Av og til snøskuter
- Av og til bil (de fleste ikke)
- Løping og ski som sport/fritidsaktivitet

Problematiske steder og veier

- Krysset ved siden av UNIS/veien til flyplassen
- Veien mellom Sjøskrenten og UNIS
- Veien til Nybyen
- Manglende bro over elva
- Bedre kommunikasjon

«Ofte tar jeg ikke sykkel når det er isete. Fordi kanskje halvveis opp så er det nok trafikk til at veien ikke fryser til men når du kommer til Nybyen er det skikkelig glatt.»

Framtidens Longyearbyen

- Det vil bli mer turisme
- Utdanning og forskning er kommet for å bli
- Boligkrisen er ikke lenger akutt pga Corona, men problemet vil vende tilbake
- Alternative energikilder

Hvis jeg kunne ønsket meg én ting så håper jeg at – siden alt er så midlertidig – at byen kommer til å dele mer. Studentene deler snøskutere men vi kunne ha delt mye mer – for eksempel verksted hvor du kan reparere ting, boder hvor du kan oppbevare ting.

Naturen rundt oss forandrer seg raskt (...) vi ser allerede skredsikringen og vi har allerede revet mange hus. Vi ser at det renner inn mer ellevann, at det er mer smeltevann, så hvordan og hvor vi bygger kommer til å endre seg.

I år så jeg mange poster om å organisere hvor folk skal putte skuterne sine og sånn. Så jeg tror vi beveger oss i den riktige retningen.

Hvordan vil selskapene hente seg inn etter Covid? Og dersom de klarer det vil det være mange forandringer. Hele servicebransjen og alle barene, alt dette er indirekte opprettholdt av turismen. Så vil det da gå tilbake igjen til bare KB og Fruene?

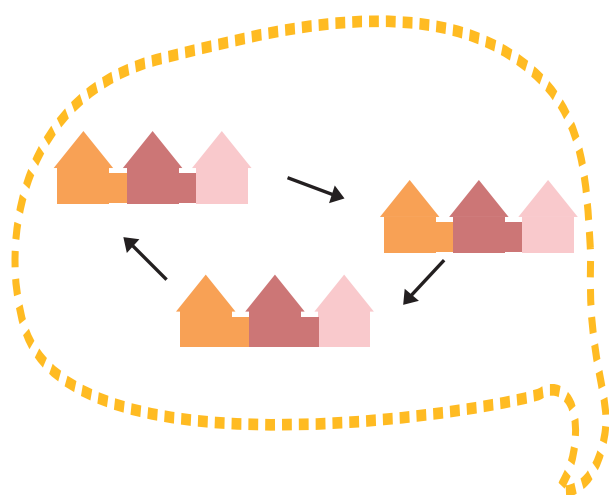
Jeg tror at turismen kommer til å vokse videre, og med det de store ulikhetene ifht bokvalitet.

Staten bestemmer over alt, så om lokalbefolkningen sier at de vil det ene eller det andre og Staten sier nei, så vil det ikke skje. Og jeg tror ikke at dette kommer til å forandre seg i framtiden.

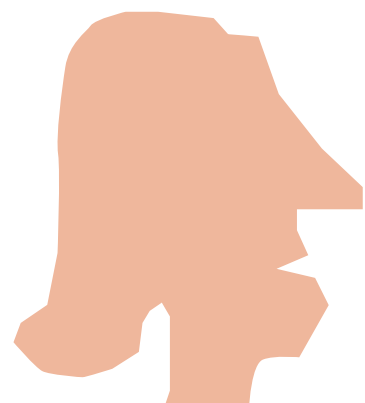

Jeg tror det naturligvis vil gå i to motstridende retninger. Mer turisme vil bety en mer internasjonal befolkning. Og regjeringen, de vil ha pengene fra turismen men de vil ikke ha flere utlendinger – så hvordan skal det funke?

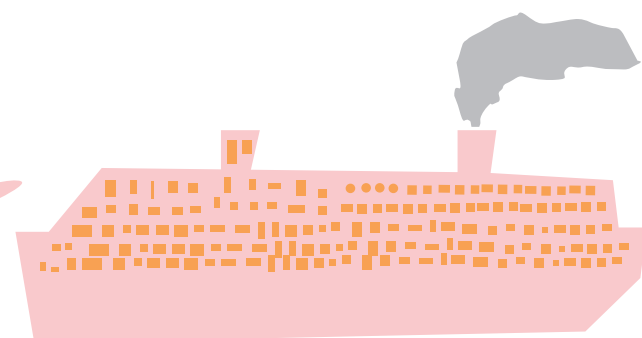

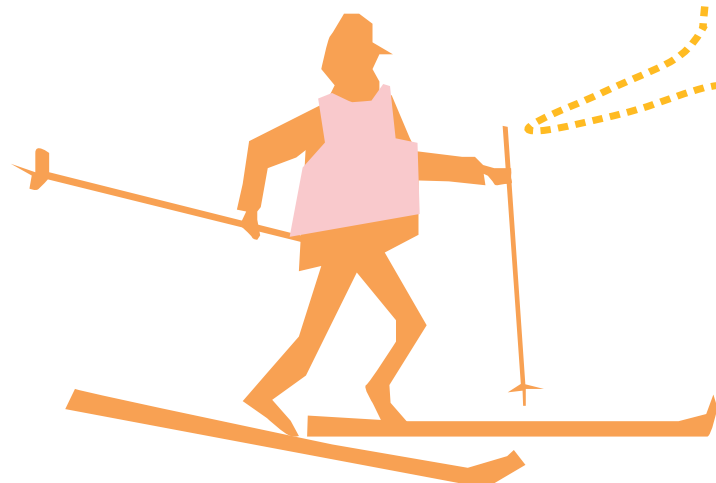
Jeg tror ikke at byen kommer til å vokse. Den kommer heller til å bli restrukturert og omorgansiert.

Havnen skal utvikles for turismen, men hvem er det som bestemmer det? Hvorfor skal den utvikles når nivået på turismen i forhold til størrelsen på byen er helt sykt?

Adventdalen er et sted jeg bruker mye. Det er det nærmeste friluftsområdet og jeg er redd for at Sysselmannen skal si at «man kan bare kjøre i skuterløypa» og at man ikke kan gå noe annet sted.

Ting som burde utvikles

- Fotgjengerfelt
- Sykkeltier
- Utendørs sitteplasser
- Offentlig kunstnerstudio/håndverkssenter
- Broen burde bli gjenoppbygget
- En brygge
- Veiskilt (generelt flere skilt)
- Tidligere åpningstider for kaféene

Tenk så fint det ville vært å ha et felles drivhus!

De bruker så mye plass på en uorganisert parkeringsplass men de klarer ikke å sette av et lite sted hvor man kan sitte ute.

Jeg tror det at det mangler en felles arena bidrar til å holde de ulike gruppene i byen adskilte. Vi har alle tilgang til UNIS, og det er mange aktiviteter der. Vi møtes der og finner på ting. Kanskje andre grupper møtes andre plasser.

Generelt så bor mange i små leiligheter så et offentlig håndverkssenter ville vært supert. Det kunne vært nokså enkelt. Bare noen store bord og belysning. Og et keramikkjul.

Det ville vært fint å ha en brygge. Det ville ikke engang trengt å være en kafé der. Bare en struktur med noen benker...

Også ville det vært skikkelig kult å ha en utendørs pizzaovn, og siden de vanligvis bruker fliser så kunne ungene på skolen laget sine egne fliser.

Gjennomgående temaer i diskusjonen

Samlende steder, fritidsaktiviteter og bedre informasjonsflyt

Studentene ga uttrykk for en generell følelse av å ønske mer integrasjon i samfunnet. De vitner om en bevissthet om de ulike samfunnslagene i Longyearbyen og var bekymret for de ulike forholdene mellom gruppene. De så på byen som en landsby, men med tilbud tilsvarende en større by. De var klar over at det høye antallet av barer og restauranter er delvis grunnet turismen. Byen ble sett på som ad hoc og bilorientert: studentene var overrasket og skuffet over at byen ikke var mer bærekraftig. Longyearbyen ble oppfattet som vanskelig å navigere og å orientere seg på i begynnelsen, noen steder var bare tilgjengelige for insidere (manglende skilting, steder kan være vanskelige å finne, lite eller ingen informasjon – særlig på engelsk).

Deres plass som UNIS-studenter ble sett som noe annet enn å være 'lokal', selv om de var klar over UNIS sin posisjon som en av de tre økonomiske søylene i byen (sammen med gruvedrift og turisme). De opplevde at midlertidigheten til innbyggerne bidrar til det høye antallet av arrangementer og tilbud i byen og deltar aktivt i det byen har å tilby (idrett, kulturarrangementer, bar og restauranter osv.). De opplevde byen som sesongpreget, både pga naturen og den sesongbaserte turismen, fordi turister og folk som jobber i bransjen påvirker byens demografi. Turer og friluftsliv er en viktig del av livet deres, det samme er sosiale sammenkomster i byen. De var pragmatiske: de vil ha bedre fortau og sykkelstier, et sted hvor forskjellige folk kan møtes, dele aktiviteter og hobbyer. Samlet sett vil de ha en by som er mer inkluderende og bærekraftig.

Takk til alle deltakere!

R E T T
P L A S S
R E T T
F O R M
Lpo

SSSI